

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดนกของ
คนงานในฟาร์มเลี้ยงไก่ จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางผ่องพรรณ เสาร์เขียว

ปริญญา สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวรงค์ จันทรวิจิตร ประธานกรรมการ
อาจารย์สุชาดา เหลืองอากาศดี กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้เรื่องโรคไข้หวัดนก พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดนก และความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดนกของคนงานในฟาร์มเลี้ยงไก่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาในฟาร์มเลี้ยงไก่ที่สมัครใจเข้ารับการตรวจและได้รับการรับรองมาตรฐานจากกรมปศุสัตว์ โดยกลุ่มตัวอย่างต้องมีอายุ 15 ปีขึ้นไปและทำงานในฟาร์มมากกว่า 1 เดือนขึ้นไป นำมาคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ 92 คน และทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป ความรู้เรื่องไข้หวัดนกและพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดนก โดยแบ่งเกณฑ์ของความรู้ และพฤติกรรมเป็น 3 ระดับ ดังนี้ ระดับดี ระดับปานกลาง และระดับน้อย แบบสัมภาษณ์ได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.8 และตรวจสอบความเชื่อมั่นโดยในส่วนของความรู้ใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR.20) และในส่วนของพฤติกรรมการป้องกันไข้หวัดนกใช้สูตรแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าเท่ากับ 0.8 และ 0.7 ตามลำดับ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงอันดับแบบสเปียร์แมน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ความรู้เรื่องไข้หวัดนกโดยรวมอยู่ในระดับดี โดยในส่วนของสาเหตุ แหล่งรังโรคและวิธีการติดต่ออยู่ในระดับดี อาการแสดงในคนและสัตว์อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับการป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดนก อยู่ในระดับดี

2. พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดนกโดยรวมอยู่ในระดับดี โดยในส่วนของพฤติกรรมในการป้องกันตนเอง และพฤติกรรมในการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนก อยู่ในระดับดี

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดนก พบว่ามีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_s = 0.20, p < 0.05$)

ผลการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับภาครัฐและเอกชนในการป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดนก ในการให้ข้อมูลความรู้ และการอบรมวิธีปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้หวัดนก เพื่อให้คนงานเกิดความรู้อ และมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนกได้อย่างถูกต้อง

Independent Study Title Knowledge and Preventive Behavior on Avian Influenza
Among Workers at Chicken Farm in Chiang Mai Province

Author Mrs. Pongpun Saokhieo

Degree Master of Public Health

Independent Study Advisory Committee

Assistant Prof. Dr. Yuwayong Juntarawijit Chairperson

Lecturer. Suchada Lueang-a-papong Member

ABSTRACT

The objectives of this correlation descriptive study were to examine the knowledge of avian influenza, its preventive behavior and the correlation between the knowledge and preventive behavior of avian influenza. Data were gathered among workers in voluntary and certified chicken farm who were older than 15 years, worked more than one month. All chicken farms were located in Chiang Mai province, Thailand. Ninety-two subjects were purposively selected. Research instrument include a questionnaire that consisted of 3 parts: demographic data, knowledge about avian influenza, and preventive behavior of avian influenza. Knowledge and preventive behavior were divided into 3 levels: good level, medium level, and low level. Three experts reviewed research instrument. Content validity index was 0.8. Knowledge and preventive behavior of avian influenza was tested by Kuder-Richardson 20 and Cronbach's alpha coefficient. Reliabilities were found to be 0.8 and 0.7, respectively. Data were analyzed using descriptive statistics and Spearman's Rank correlation coefficient.

Results of the study showed:

1. Overall knowledge about avian influenza was at a good level. In term of the cause, reservoir and mode of transmission were also at a good level while symptoms of avian influenza in human and animal at a medium level. Preventive and disease control of avian influenza at a good level.
2. Overall preventive behavior of avian influenza was at a good level. Preventive behavior for self and community were also at good levels.
3. The correlation between the knowledge and preventive behavior of avian influenza was statistically significant at a low level ($r_s = 0.20, p < 0.05$).

Results of this study can be used as baseline information for government and non-government organizations for providing preventive knowledge and disease control of avian influenza, as well as training on prevention of the virus. These can help offer chicken farm workers gain knowledge about prevention and control of avian influenza disease.